

Onderafdeling Comité C1
Provinciale en plaatselijke overheidsdiensten

**Eindverslag nr. 2021/1
houdende de conclusies van de onderhandelingen die
op 9 september 2020 en 9 december 2020 werden gevoerd in de
onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van
het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten**

Over: Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Genoemd voorontwerp van decreet wordt, als gewijzigd na de onderhandelingen, als bijlage aan dit eindverslag toegevoegd.

Door de afvaardiging van de overheid, samengesteld als volgt:

1. de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, Voorzitter,
2. de heer Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, Ondervoorzitter,
3. de heer Jan Jambon, Vlaams minister-president van de Vlaamse Regering.

enerzijds,

en de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties, samengesteld als volgt:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD),
- het Algemeen Christelijk Vakverbond Openbare Diensten (ACV Openbare Diensten),
- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA),

en de afvaardiging van de werkgeversdelegaties, samengesteld als volgt:

- de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG),

anderzijds,

werd over genoemd voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

1° wat de vakorganisaties betreft.

- geen akkoord bereikt met het ACV OD;
- geen akkoord bereikt met de ACOD;
- geen akkoord bereikt met het VSOA,

om onderstaande redenen:

Opmerkingen ACV OD

ACV-Openbare Diensten betreurt dat wij ons enkel over een beperkt aantal artikelen van dit voorontwerp van decreet mogen uitspreken. In tegenstelling van wat de officiële titel suggereert, lijkt dit voorontwerp van decreet eerder bij te dragen tot een uitholling dan wel de versterking van de lokale democratie...

Over het beperkt aantal artikelen waar we ons wel mogen over uitspreken, kunnen we kort zijn. Gezien er in het onderhandelingscomité met quasi geen enkel van de door ons aangebrachte elementen rekening gehouden is, kunnen wij stellen dat in deze niet voldaan is aan de voorwaarden van de Omzendbrief BA 97/10 (21/05/1997).

Maar hierbij voor wat het kan dienen onze opmerkingen:

Art 30 (art 10 DLB): Wij kunnen begrip opbrengen voor de nieuw ingeschreven onverenigbaarheid van een mandaat als gemeenteraadslid en leidinggevende zijn van een IGS. De onverenigbaarheid van een mandaat als gemeenteraadslid en personeelslid (= alle, dus ook niet leidinggevende personeelsleden) van een sociale huisvestingsmaatschappij vinden wij een te zware inperking van de democratische rechten van de betrokken personeelsleden.

Art 73 (356/2 DLB): Wij vinden het een goede zaak dat er bij een geplande fusie interne (personeels)mobilititeit mogelijk gemaakt wordt tussen de samen te voegen gemeenten en OCMW's.

Art 74 - 79 (358-362 DLB): Op de valreep en op uitdrukkelijk verzoek van één werkgeversvertegenwoordiging is de initiële cascade bij de aanstelling van een nieuwe Algemeen Directeur en Financieel Directeur voor de nieuwe fusiegemeente verlaten. De fusiegemeente kan hierdoor onmiddellijk kiezen voor een nieuwe 'aanwerving' bij de invulling van bovenstaande functies. Hierdoor dreigt opnieuw people spooling zoals we al eens bij de integratie gemeente en OCMW meegemaakt hebben. De 'zetelende' directeurs dreigen – al dan niet in het kader van een (politieke) afrekening – opzij gezet te worden waarvoor dan nog telkens een bijkomende 'passende' functie zal moeten gezocht of gecreëerd worden....geen behoorlijk bestuur!

Om bovenstaande redenen besluiten wij de onderhandelingen over het Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie met een 'protocol van niet-akkoord'.

Opmerkingen ACOD

De onderhandelingen in Comité C1 maakten duidelijk dat het voorontwerp van decreet sowieso doorgedrukt moest worden. Jammer genoeg konden er ook geen algemene opmerkingen gemaakt worden ten aanzien van deze wijziging. Zo is de afschaffing van de opkomstplicht alleszins moeilijk verteerbaar voor ACOD LRB. Het zal het representatieve van de vertegenwoordiging enkel uithollen.

De wijzigingen waarover we wel mochten praten, ademen dezelfde politieke sfeer uit. Het gaat niet echt om een versterking van de lokale democratie, maar enkel om een politieke keuze (zonder gedegen motivatie) om fusies te vergemakkelijken (lees: op een financiële manier te verplichten). Bovendien maken de gemaakte keuzes duidelijk dat men niet echt begaan is met de neutraliteit en de objectiviteit van ambtenaren in openbare dienst, maar dat men eerder terug kiest om politieke willekeur mogelijk te maken.

Met volgende artikelen heeft ACOD LRB een probleem:

- In artikel 30 worden de personen opgesomd die geen deel kunnen uitmaken van de gemeenteraad. Volgende personen worden hieraan toegevoegd: "8° de personeelsleden van een sociale huisvestingsmaatschappij tot wiens werkgebied de gemeente behoort; 9° de leidend ambtenaar van een intergemeentelijk samenwerkingsverband waaraan de gemeente deelneemt."

ACOD LRB is er voorstander van om de huidige onverenigbaarheden te herbekijken en te verstrengen ten aanzien van het actief personeel. De lijst met onverenigbaarheden wordt best uitgebreid met de leidinggevende functies (algemeen en financieel directeur) en alle politieke mandaten. Dit zal alleszins een mogelijk vermoeden van belangenvermenging vermijden.

Tot slot wil ik er toch op wijzen dat er tegelijkertijd een ongelijkheid wordt ingeschreven. Voor een sociale huisvestingsmaatschappij worden alle personeelsleden uitgesloten, voor een intergemeentelijk samenwerkingsverband enkel de leidend ambtenaar.

- Artikel 65 voert de figuur van de transitie-manager in. Hiervoor worden geen bijkomende voorwaarden vastgesteld, en het is niet duidelijk wat de financiële gevolgen van dergelijke aanwijzing zijn, en evenmin over welke tijdsperiode men kan beschikken over een transitie-manager.
- In artikel 73 wordt de samenvoegingsmobiliteit geregeld. ACOD LRB is voorstander van een bijkomende bepaling die het behoud van het statuut garandeert.
- De artikelen 74 tot en met 79 laten de huidige leidende ambtenaren (algemeen en financieel directeur) opnieuw in de kou staan. Ze geven de kans om de zittende leidende ambtenaren over te slaan en rechtstreeks naar een andere kandidaat te zoeken. Dit is niet ernstig. De huidige leidende ambtenaren hebben hun competenties reeds voldoende bewezen (zie ook: inkanteling van de OCMW's in de gemeenten). Het is dus niet nodig om opnieuw naar een witte raaf op zoek te gaan. Dit bevestigt enkel het vermoeden van politieke willekeur, en is nefast voor de neutraliteit en de objectiviteit van de lokale besturen.

Op basis van deze elementen tekent ACOD LRB een **protocol van niet-akkoord**.

Opmerkingen VSOA

Krachtens punt 8, toegevoegd door artikel 30, kunnen sommige personeelsleden van de sociale huisvestingsmaatschappij geen deel uitmaken van de GR. Maar waarom personeelsleden verschillend benaderen/behandelen? Personeelsleden van een IGS tot wiens werkgebied de gemeente behoort en de gemeente tevens de grootste aandeelhouder is kunnen dan wel weer deel uitmaken van de gemeenteraad? Waar zit het verschil?

Het valt immers niet in te zien waarom men enerzijds "[all]e personeelsleden van een sociale huisvestingsmaatschappij tot wiens werkgebied de gemeente behoort", uitsluit, maar anderzijds enkel de leidende ambtenaar van een intergemeentelijk samenwerkingsverband. De invloed van de gemeenteraad op dat samenwerkingsverband is immers groter dan op de sociale huisvestingsmaatschappij.

Als dit personeel uit een IGS wél kan zetelen in de gemeenteraad neemt het in welbepaalde gevallen standpunten in over de middelen voor een IGS. Dit personeelslid/gemeenteraadslid neemt ook standpunten in over zaken waar een kostenplaatje aan hangt (bijvoorbeeld (kostprijs) personeels-CAO), lees, in dit geval eigen CAO! Gelet op het feit dat de gemeente de grootste aandeelhouder is worden een groot deel van de middelen van de IGS op de gemeenteraad goedgekeurd. Dit is o.i. ook onverenigbaar en getuigt zelfs van belangenvermenging.

In onze redenering zijn dit twee perfect gelijklopende situaties die anders worden benaderd/behandeld.

De Vlaamse regering biedt geen enkele sluitende motivering hierover.

Gelet op onze diverse opmerkingen kunnen wij niet anders dan besluiten dat het decreet een gebrek aan objectiviteit vertoont en zeker niet consequent is.

Het is een illustratie hoe de Vlaamse regering een politiek doel wil bereiken.

Tenslotte stellen wij ons ook de vraag of een algemeen directeur en/of een adjunct-algemeen directeur (een functie die ook niet wordt uitgesloten) zetelend in een politiek of uitvoerend mandaat in een andere bestuur wel te matchen valt met de objectieve en neutrale houding die van hen als hoofd van het personeel wordt verwacht?

We stellen daarom voor om aan de tekst van artikel 10, eerste lid, van het door artikel 30 gewijzigde decreet nog een tiende punt toe te voegen (of als zevende punt, en aanpassing van de nummering van de andere punten) met als bepaling:

"10° de algemeen directeur en de adjunct-algemeen directeur van een gemeentebestuur."

2° wat de werkgeversorganisaties betreft.

- een akkoord bereikt met de VVSG, mits opmerkingen.

om de volgende redenen:

Opmerking VVSG:

De VVSG gaat akkoord met de personeelsaspecten in dit Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie, mits volgende opmerkingen:

1. Art. 30 van het wijzigingsdecreet/art. 10 van het DLB: de Vlaamse regering voert een onderscheid in onverenigbaarheden in tussen leidend ambtenaar van een intergemeentelijk samenwerkingsverband enerzijds en het personeel van de sociale huisvestingsmaatschappij.

Op vraag van de VVSG om de onverenigbaarheid inzake de sociale huisvestingsmaatschappijen/IGS'en niet door te trekken naar alle personeelsleden, maar te beperken tot de leidinggevenden - artikel 27 van het DLB (verbod om mee te stemmen wanneer er een persoonlijk belang is) biedt reeds voldoende bescherming - antwoordde de Vlaamse regering dat dit onderscheid te maken heeft met een passage in het Vlaamse regeerakkoord dat men het gewestelijke woonbeleid wilde vrijwaren van lokale politieke invloeden.

De VVSG heeft begrip voor het Vlaams regeerakkoord maar betreurt toch dit onderscheid waardoor de totaliteit van het personeel van een sociale huisvestingsmaatschappij wordt uitgesloten van een lokaal politiek mandaat.

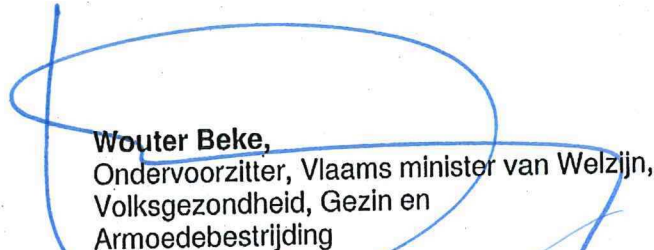
2. Art. 57 van het wijzigingsdecreet/art. 191 van het DLB: de Vlaamse regering blijft het verbod, voor mandatarissen en voor gemeente- en OCMW-personeel, op het sluiten van overeenkomsten met de gemeente en het OCMW behouden.
De VVSG merkte tijdens de besprekingen op dat de formulering wel heel strikt is. Een te strikte lezing maakt veel zaken onmogelijk. De VVSG is daarom blij met het engagement van de Vlaamse regering om vanuit de praktijk te monitoren om eventueel op termijn bij te sturen
3. Art. 73 van het wijzigingsdecreet/nieuwe art. 356/2 DLB: in geval van geplande fusie zal het mogelijk worden dat de betrokken gemeenten en OCMW's onderlinge personeelsmobiliteit organiseren, om zo alvast tot één gezamenlijke arbeidsmarkt te komen. De VVSG betreurt dat het voorontwerp zelf niet bepaalt dat er sprake is van één gezamenlijke arbeidsmarkt.
Daarentegen staat er in de huidige tekst dat lokale besturen hiertoe eerst hun lokale rechtspositieregeling moeten wijzigen, vooraleer de betrokken besturen gebruik kunnen maken van de bijkomende mogelijkheden tot personeelsmobiliteit en waarom de decretale graden worden uitgesloten. Had dit in het voorontwerp zelf geregeld geweest, dan had dit de betrokken besturen tijd en moeite kunnen besparen. Het is immers evident dat lokale besturen die zich wensen te verenigen, hun interne arbeidsmarkt willen delen.

Brussel, 22 januari 2021

Voor de overheid,

Bart Somers,
Voorzitter, Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen

Wouter Beke,
Ondervoorzitter, Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding

Jan Jambon,
Minister-president van de Vlaamse Regering

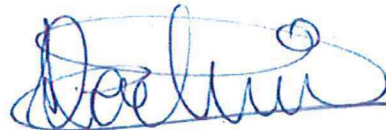
Voor de representatieve vakorganisaties,

Willy Van Den Berge
(Signature) Digitaal ondertekend
door Willy Van Den Berge (Signature)
Datum: 2021.01.22
09:12:25 +01'00'

Willy Van Den Berge,
Federaal secretaris van de Algemene
Centrale van de Openbare Diensten

Christoph Vandenbulcke
(Signature) Digitaal ondertekend door
Christoph Vandenbulcke (Signature)
Datum: 2021.01.22
08:54:41 +01'00'

Christoph Vandenbulcke,
Nationaal secretaris van het Algemeen
Christelijk Vakverbond - Openbare Diensten

Christel Demerlier,
Voorzitter van het Vlaams Gewest VSOA-lrb

Voor de werkgeversdelegaties,

Kris Sniijkers
(Signature) Digitaal ondertekend
door Kris Sniijkers (Signature)
Datum: 2021.01.26
09:58:58 +01'00'

Kris Sniijkers,
Algemeen directeur Vereniging van Vlaamse
Steden en Gemeenten